

3.5 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Výtvarná výchova přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, působí na jejich chování, posiluje jejich sebevědomí, rozvíjí estetické cítění tím, že dává prostor pro uplatnění tvořivých schopností a zprostředkování zážitků prostřednictvím vlastní tvorby a recepce. Má značný rehabilitační a relaxační význam, naplňuje přirozenou potřebu projevit se.

Obsah vzdělávacího předmětu patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. V předmětu se rozvíjejí tvořivé schopnosti a dovednosti, dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka, k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Výtvarná výchova pomáhá vyjadřovat emoce a dává průchod přirozené aktivitě a fantazii. Při výtvarných činnostech dochází k rozvíjení tvořivosti při osobitém vidění světa. Je třeba navozovat takové činnosti, ve kterých budou žáci úspěšní.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně, tj. v 1. až 10. ročníku. Na 1. stupni činí rozsah výuky celkem 6 hodin týdně ve všech ročnících. Na 2. stupni činí celkový rozsah v 7. až 10. ročníku 4 hodiny týdně.

Předmět je tvořen následujícími tématy vzdělávacích oborů a tematickými okruhy průřezových témat:

- vzdělávací obor **Výtvarná výchova** – vyjadřovací postupy a prostředky; vnímání, porovnávání a hodnocení tvůrčích činností, prezentace výsledků vlastní tvůrčí činnosti (výběr, třídění)
- vzdělávací obor **Rozumová výchova** – grafomotorická cvičení
- vzdělávací obor **Pracovní výchova** – práce s papírem, modelování
- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** - Rozvoj poznávacích schopností, Komunikace, Sebepoznání a sebepojetí

Výuka probíhá ve třídách se sníženým počtem žáků, třídy mohou být věkově smíšené s několika ročníky. Žáci pracují ve skupině nebo jednotlivě, sami nebo s pomocí učitele, či pedagoga asistenta. Předmět se podle potřeby může vyučovat v menších časových celcích než je jedna vyučovací hodina nebo naopak v blocích, při zachování celkové týdenní časové dotace. Třídy jsou účelně vybaveny pro žáky s tělesným postižením.

Výchovné a vzdělávací postupy uplatňované ve vyučovacím předmětu, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- předkládáme žákům dostatek podnětných a srozumitelných materiálů sloužících k motivaci pro vlastní tvorbu nebo k získávání nových informací a znalostí
- vedeme žáky k samostatnému vnímání a pozorování okolního světa, používáme a vysvětlujeme běžné pojmy, termíny z oblasti výtvarného umění
- vytváříme takovou atmosféru ve třídě, která žáky motivuje a dá jim zažít úspěch z vlastní práce
- využíváme porovnávání výsledků tvůrčí práce k poznání vlastních pokroků, problémů

Kompetence k řešení problémů

- na základě obeznámení s jednotlivými výtvarnými technikami směřujeme žáky k individuální volbě návrhu na zpracování daného tématu, podporujeme tvořivost
- učíme žáky toleranci a zodpovědnosti prostřednictvím skupinové práce na základě konfrontace s názory ostatních

Kompetence komunikativní

- obohacujeme slovní zásobu žáků o základní termíny z výtvarné oblasti
- vedeme žáky k formulování osobních myšlenek, názorů a pocitů souvisejících s vlastní či cizí tvorbou, k interpretaci vlastního díla
- diskuzí probíhající během celého pracovního bloku usměrňujeme sociální vztahy mezi žáky, aby nedocházelo k upřednostňování jedince nebo skupiny, prohlubujeme přátelské vztahy, pomáháme při zapojování nově přichozích spolužáků

Kompetence sociální a personální

- zadáváme kolektivní výtvarné práce vyžadující spolupráci a kolektivní komunikaci, respekt k názoru druhých
- vedeme je k vcítění a k pomoci slabším a zdravotně handicapovaným spolužákům

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům v rámci výtvarné výchovy používat různé nástroje, materiály, techniky
- současně dbáme na dodržování pravidel bezpečné práce a ochranu zdraví
- prostřednictvím práce ve skupině rozvíjíme pracovní-komunikační schopnosti
- pozitivně oceňujeme práci žáků